

คำจารึกพระราชานุสาวรีย์
สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ พระบรมราชเทวี
ณ พระราชวังบางปะอิน¹

ที่รฤกถึงความรัก
แห่ง
สมเด็จพระนางเจ้า สุนันทากุมารีรัตน์
พระบรมราชเทวี อรรคมเหษี
อันเสด็จทิวงคตแล้ว
ซึ่งเธอเคยมาอยู่ในสวนนี้ โดยความซุขสบาย
แลเป็นที่เบิกบานใจพร้อมด้วยผู้ซึ่งเป็นที่รัก แลที่
สนิทอย่างยั้งของเธอ
อนุสาวรี นี้สร้างขึ้น
โดย
จุฬาลงกรณ์ บรมราช
ผู้เป็นสวามี อันได้รับความเศร้าโศกเพราะความทุกข์
อันแรงกล้าในเวลานั้น แทบจะถึงแก่ชีวิต
ถึงกระนั้นยังมีได้หักหาย
จุลศักราช ๑๒๔๓

¹จัดพิมพ์ข้อความตามข้อมูลที่ปรากฏจากไฟล์รูปภาพที่ ๑ ของสารสนเทศเลขจัดเก็บ “ร(ถ).๑๙/๐๑”
จารึกพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ พระบรมราชเทวี ณ
พระราชวังบางปะอิน

คำจารึกพระราชานุสาวรีย์
สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ พระบรมราชเทวี
ณ พระราชวังบางปะอิน
(ภาษาอังกฤษ)^๒

TO THE BELOVED MEMORY
OF
HER LATE AND LAMENTED MAJESTY
SUNANDAKUMARIRATN
QUEEN CONSORT
WHO WONT TO SPEND HER MOST PLEASANT.
AND HAPPIEST HOURS IN THIS GARDEN AMIDST
THOSE LOVING ONES AND DEAREST TO HER.
THIS MEMORIAL IS ERECTED
BY
CHULALONKORN REX
HER BEREAVED HUSBAND WHOSE SUFFERING
FROM SO CRUEL AN ENDURANCE THROUGH
THOSE TRYING HOURS MADE DEATH SEEMED
SO NEAR AND YET PREFERABLE.

1881

^๒จัดพิมพ์ข้อความตามข้อมูลที่ปรากฏจากไฟล์รูปภาพที่ ๒ ของสารสนเทศเลขจัดเก็บ “ร(ถ).๑๙/๐๑”
จารึกพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ พระบรมราชเทวี ณ
พระราชวังบางปะอิน

รายการอ้างอิง

ศูนย์มนุษยวิทยา (องค์การมหาชน). (๒๕๕๐). จารึกที่อนุสาวรีย์สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ ๒. รูปภาพ. สืบค้นเมื่อ ตุลาคม ๒๐, ๒๕๕๗, จาก http://www.sac.or.th/databases/inscriptions/inscribe_detail.php?id=871.

หอจดหมายเหตุสวนสุนันทา

ผู้พิมพ์/ตรวจทาน: นายอภิชาติ บุษะมัญญ
บรรณารักษ์